

MARIBORSKI

Državna licejska tiskarnica
v Ljubljani.

Političen list.

Naročnina znaša:

2 dostavljanjem na dom ali po pošti K 10.— mesečno.
četletno K 30.—

Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 9'50. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, petek 7. maja 1920.

Št. 101.

Madžarski protipredlogi odbiti.

Scialoja pride v Beograd. — Velikanska nesreča na Črnem morju. — Potek francoskih stavk.

Svetovna kriza.

V sredo se je začela v Parizu mednarodna trgovska interparlamentarna konferenca, ki si je nadelala nalogo, preiskati vzroke vedno naraščajoči draginji ter potem, ko bodo ti vzroki do dobra preiskani, na tej podlagi organizirati od pomoč.

Svetovna vojna je segla na mnoga polja, mnogo je uničila, mnogo pokvarila, mnogo spremenila, a najgloblje je segla gotovo v narodno gospodarstvo vobče, kakor tudi v vse posamezne gospodarske panoge od največje do najmanjše. Druge krize in nesreče vojne se da preboleti lažje nego gospodarsko, ker ta je najvažnejša, ker zadeva vse človeštvo in vsakega posameznika.

Milijoni, ki so bili vrženi na bojišča, so bili za cela dolga leta odtrgani od dela, oni so samo porabljali, a proizvajali niso ničesar. Na drugi strani pa je težava transporta, radi zaprtja mej, morskih blokad itd. povzročila pomanjkanje surovin, ki so potrebne za izdelavo različnih predmetov, kakor tudi živil in mnogo tovarov, ki bi bile radi delavskih moči, ki so jih imele za prvo silo na razpolago vseeno lahko obratovale, je bilo

vsled pomanjkanja surovin prisiljeno obrate ustaviti.

Velikansko uničevanje na frontah, kjer se je uničilo včasih cela mesta z vsemi zalogi blaga in živil, tovarne, stroje, itd. je bil tretji činitelj, ki je povzročil svetovno pomanjkanje. K vsemu temu pa se mora prišteti še vse ono blago, ki je bilo tekom prekomorskih transportov potopljeno, dalje ono, ki je bilo uničeno na umikih, da ni padlo v roke sovražnikov, polvarjeno po zračnih napadih, dalje živila, žita itd., ki so bila pohojena in zbita na obširnih bojnih poljanah itd. Vse to in še tisoč in tisoč drugih takih vzrokov je povzročilo svetovno pomanjkanje.

Posledica pomanjkanja je bila ta, da je blago in da so živila v ceni vedno bolj rastla. Posameznik je potreboval vedno več denarja, da se je mogel preživeti, obleči itd. Istotako pa so potrebovale vedno več denarja tudi družbe manjše in večje, dežele in države. Količina denarja posamezne države kmalu ni več zadostovala in tako so bile državne banke prisiljene izdati nove količine denarja. Ker pa niso imele zlata in srebra, da bi iz njega kovalle novce, so bile prisiljene izdati papirnati denar, bankovce. Ti bankovci pa

niso bili založeni ter vsled tega tudi niso več imeli one plačilne zmožnosti in zaupanja kakor nekdanji, stari. Ob izdaji teh bankovcev so cene zopet poskočile, denarja je zopet primanjalo in izdati je bilo treba zopet nove bankovce. Tako je šlo dalje in dalje, dokler ni bila valuta čisto uničena.

Toda dokler so bile meje posameznih držav zaprte, se to naraščanje bankovcev še ni tako čutilo, ker se je vršila vsa trgovina samo v mejah posameznih držav in ljudstvo ni imelo prilike, da bi bilo kupovalo izven države, v krajih kjer velja druga valuta.

Ker pa so bile blokirane pravzaprav samo centralne države, je šel ta razvoj tudi le v teh državah tako daleč, dočim je v antantnih državah, ki so imele več ali manj odprta velika svetovna tržišča, šel le bolj umerjeno pot; še bolj umerjeno pot pa je šel v neutralnih državah. Ko je pa končala svetovna vojna, so se nenadoma odprle tudi meje in ljudstvo, družbe in države so bile prisiljene pričeti kupčevati tudi z inozemstvom, kjer veljajo druge valute. Sedaj pa so se nenadoma pokazale razlike, med eno in drugo valuto. Valute onih držav, ki so bile prisiljene izdati največ nezaloženih ban-

Radivoj Rehar.

Gospa Sidonija.

Tisto jesen, ko se je bila prikazala prvič gospa Sidonija, je bila v nas neizmerna tesnoba. Kolikorkrat sem si razlagal, razložiti si vendarle nisem mogel: nenadoma je bilo prišlo nad nas, bogvedi od kje iz daljine, iz noči in je bilo leglo na naše duše, kakor težka in neprodorna solzava megla. Ko sem se zjutraj prebudil in je zunaj v kostanjih šumelo orujavelo listje, nas je bilo strah tiste grozne samote in praznote, ki je bila brezmejna. Kamorkoli sem se ozrl, se mi je zdelo da reži vame dvojne osteklenelih, mrtvaških oči. Bežal sem ven, toda za menoj je šlo vedno, korak za korakom, ono nepoznano. Včasih sem se trepetaje vstavil ter ozrl nazaj, če je že blizu, če me kmalu dojde; toda tedaj so nenadoma utihnili koraki in zazdelo se mi je, da je hušnila mimo mene jadrna senca. Smukoma sem se zopet okrenil; toda tudi spredaj ni bilo nič. Ko pa sem se zopet napolnil dalje, sem razločno čutil, da hodi zopet za menoj.

Tako se nam je godilo vsem, kar nas je bilo iz njene družbe, iz družbe gospe Sidonije.

Gospa Sidonija je bila velika in mogočna gospa, prava pravcata kraljica; mi pa, kar nas je bilo iz njene družbe, smo bili dvorjani in paži. Tisto jesen je kraljevala v kavarni; imela je svojo mizo, tisto v kotu, najbolj samotno in najbolj skrito. Tam je sedela, visoka in mogočna, ter je pušila cigarete, ves dan, ves večer. Po kavarni se je kadilo, ker je bila nizka in brez ventilatorja; gospa Sidonija pa je kraljevala. Vsa kavarna ji je bila polna, ves zduh, zasmrajen in izkvarjen, vsa dalja tam zunaj, kjer so umirali lesovi in so se preko gričev vlačile žalostne sive megle; pa tudi v naših srcih je bila, ta čudežna gospa Sidonija.

Večkrat sem si mislil, da je tisto tesnobo rodila samo ona, da nam jo je ona nasejala na pot, da se je nismo mogli ubraniti, nikdar in nikjer. Morda sem imel prav, morda pa tudi ne, ker kdo naj razišče besedo, ki se ne da ne zapisati, ne izgovoriti, kdo naj jo preišče, kdo naj jo postavi pred zatožno klop ter ji končno brez pomisleka zakriči v nedolžni obraz: »Ti si tista, radi katere trpimo. Ti si tista, ki je otrovala naša mlada srca!« Pa tudi če bi bili vsi tako mislili, da, če bi bili celo popolnoma pozitivno vedeli, da je ona tista, bi ji ne bili očitali. Iz naših ust bi

ne bila padla niti najmanjša žaljiva beseda. Ponižni, kakor vedno, bi bili posedli krog nje ter ji zrl v lepe oči. In Gustav Strnad bi bil rekel:

»Gospa Sidonija, saj vemo, da trpimo radi tebe, toda ti tega nisi kriva, ampak mi sami, ker te ljubimo, ker te iščemo s prvo in zadnjo mislijo.«

Rado Oreh bi bil nadaljeval:

»Gospa Sidonija, treba bi nam bilo samo vstati, vzeti svršnik, klobuk in palico, pozvati natakarja, mu plačati ter oditi — pa bi bilo mahoma vse končano in pozabljeno.«

Tiho in boječe bi bil zasanjal Ivan Strežaj:

»Gospa Sidonija, ko bi še druga noga prestopila kavarniški prag, bi mahoma utihnili oni tajinstveni koraki, kostanji v drevo-redu bi ozeleneli, megla bi izginila in zasijalo bi vseh luči in vonjav polno pomladansko jutro. Na vseh drevih bi jih bilo in ves svet bi bil naš. Kupili bi si nove obleke, nove čevlje in klobuke; morda celo salonske suknje, cilindre in bele rokavice ter na ogalu pomignili fижakerju: »Pelji nas do prvega varijeteja!«

Vekoslav Žanko bi segnil v žep, ga obrnil narobe, stresel na mizo smeti, jih lepo

kovcev, so bile najmanj vredne, onih ki so jih izdale najmanj, pa najboljše.

Največ so jih izdale centralne države, manj antantne, najmanj pa nevtralne, radi tega je tudi valuta centralnih držav, Nemčije, dedičev Avstroogrske in Bolgarske najslabša. Boljša je valuta antantnih držav, vendar pa ne tako enotno dobra, kakor je slaba centralnih držav. Najboljša pa je valuta nevtralnih držav.

Danes se produkcija polagoma dviga in pomanjkanje pojema, radi tega bi tudi cene znatno padle, da ne bi bilo te nesrečne valute. Ker pa je v prometu ta nezaložen papirnat denar, cene radi razlike različnih valut še vedno rastejo in to tembolj, čimbolj se obnavlja svetovna mednarodna trgovina, čimbolj so posamezne države prisiljene kupovati v inozemstvu.

Toda samo to bi še ne uplivalo tako na naraščanje draginje, da ne bi položaja izrabljala tudi še nesramna špekulacija posameznikov, kakor tudi celotnih družb in držav, ki hočejo v tej splošni zmedi in svetovni gospodarski krizi obogatiti.

Mednarodna trgovska konferenca v Parizu ne bo mogla mnogo koristnega ukreniti, edino res koristno in izdatno bi bilo to, če bi preprečila gori navedeno špekulacijo, vse drugo pa ne bo mnogo pomagalo.

Največja operacija za ozdravljenje valute bi bila ta, da bi vse države izdale nov denar, ter ga zamenjale za starega tako, da bi tega novega denarja ostalo v prometu samo toliko, kakor ga je bilo v posameznih državah pred vojno. Uveljavile bi se tudi, seveda prisilno, predvojne cene in plače. Ta operacija je preveč radikalna in pretežka, zato se je pariška konferenca ne bo lotila. Na drugi strani pa bi ta operacija sicer res ustavila, vsaj skoro ustavila, naraščanje draginje; posamezniki pa z novim denarjem in novimi plačami ne bi nič bolje izhajali, kakor izhajajo sedaj, ali pa vsaj jako, jako malo.

Vsled vsega tega nimamo mnogo upanja, da bi nam s te pariške trgovske konference prišlo kako čudežno odrešenje, pač pa nam bo prišlo, česar se opravičeno bojimo — poslabšanje. Antantne države, ki imajo tam prvo in edino besedo, bodo poskrbele, da se zasužurja njihova valuta, pri tem pa bodo pustile nezaščiten drugo, posebno našo in tako nas bodo v bodoče izkoriščale še bolj, nego so nas doslej.

Dnevne vesti.

Poročil se je dne 18. aprila 1920 gosp. Franjo Kaučič, aspirant-delovodja južne železnice z gđ. Valerijo Kastelič, hčerko trgovca

in previdno postrgal v papirček, si zvil cigareto ter pripomnil:

»Gospa Sidonija, ko bi se vrnil iz varijeteja, bi peljali pod roko razkošno plesalko; naročili bi si chambre-separé ter se do rana jutra z njo zabavali, ob bombonih in šampanjcu«.

Slavko Vašič bi popil kozarec vode ter menil:

»Gospa Sidonija, ko bi se naveličali varijeteja in plesalk, bi si na predpustnem elitnem balu izbrali z ročenko, stopili drugega dne v fraku in klaku z bokejem v roki pred njenega očeta, bankirja, ter ga zaprosili za njeno roko. Čez teden bi bila poroka in potem bi se odpeljali v Benetke na ženitovanjsko potovanje, ki bi bilo jako dolgo in udobno. Saj bi bil fast bankir«.

(Konec prih.)

in posestnika na Mirni, Dolenjsko. Vrlemu narodnemu paru naše najiskrenejše čestitke in obilo nekaljene sreče!

Iz gledališke pisarne: Z notico, ki je v včerajšnji številki obravnavala usodo slov. mestn. gledališča v Mariboru ni gledališko ravnateljstvo v nikaki zvezi. Poročevalec onih vrstic se je prenačil in je rekel preveč. Usoda našega gledališča ni zapetena, ker bodoča sezona se bo prav tako gotovo vršila, kakor se je letošnja. Četudi bi morda nastopile kake morebitne izpremembe v umetniškem oboju. Take prenačljive vesti stvari več škodujejo nego koristijo. Tudi vest glede obljub mestne občine napram ravnateljstvu gledališča ni docela resnična. Resnica pa je, da dosedaj gledališče ni prejelo nikake državne podpore, ki mu je bila zagotovljena in je najbrže tudi ne bo, vse dotlej, dokler se naši narodni predstavniki resnično in z ljubeznijo ne zavzamejo zanj na pristojnem mestu. Ravnateljstvo. — Nas veselijo, da naše včerajšnje poročilo, po zatrdilu ravnateljstva, ne odgovarjajo docela resnici; posebno pa, da prihodnja sezona ni ogrožena ter da bo gledališče z gotovimi izpremembami obstajalo. Prosijo pa bi, da nam ravnateljstvo pojasni, v koliko odgovarja resnici govorice, da prevzame drugo leto ravnateljstvo neka oseba, v katero ravnateljstvo sposobnost ne verjame. Kr. gledališče v Ljubljani bo imelo drugo leto dvojen ansambl, vsi boljši igralci bodo šli tja in vprašanje je, kje dobiti za naše gledališče igralcev, ki bi nadomestili izgube?

O mein lieber Augustin . . . »Straža« me je nekoliko oplazila v zadnji številki. Ob koncu duhovitega spisa mi vsiljuje že pozabljeno poulično pesem, katere oče je po mojem mnenju kakšen ponočni dunajski »jezuit«, po drugem mnenju dvorni norec cesarja Jozefa II., kot meni najljubšo popevko. — »Straža«, motiš se! Jaz sem slišal to pesem pred 30 leti v predmestnih ulicah iz ust čevljarških vajencev, sam pa je nisem pel nikoli. Da pa jo lahko v uredništvu pojete, prikojrojam vam v sledečih vrsticah besedilo za bodoče čase. »Jezuitu« na ljubo pustim prvo vrstico v originalnem jeziku. Visoka »pesem« se glasi:

O mein lieber Augustin,
vse za pogin!
Tukaj vse,
črno je . . .
Vesti ni,
ni srca.
O moj ljubi Avgustin
vzemi strihnin! . . .

M. Z.

Izletnikom v uvažanje. Mnogokrat, osobito zadnje nedelje, ko smo se vračali od otvoritve Ruške hoče po poti k razglednemu stolpu na Vetrinskem vrhu smo z ogorčenjem opazili, da je zlobna roka navlekla na pot razno vejevje in suho drevje. Ne samo, da je dolžnost vsakega izletnika, ki hoče spadati med hribolazce, da trebi pota, da jih očisti nepotrebne vejevja, ter s tem prihrani Slov. Plan. Društvu mnogo stroškov, je to slab dovtip, če se zjutraj iztrebljeno pot zvečer zabarikadira. Pomislite vendar, da tudi po noči hodijo ljudje v hribe, mnogi brez svetilk, in zgodi se lahko nesreča, povzročena vsled v neumnosti storjene »šale«. Kdor tedaj planinc, trebi pota, a ne zasvinjaj jih.

Dve zanimivi pravdi ste se vršili te dni pred ljubljanskim okrajnim sodiščem. Bivši predsednik deželne vlade, dr. Gregor Žerjav je, ne toliko v svojo obrambo, ampak predvsem, da varuje čast oblasti, tožil dva klerikalca zaradi obrekovanja. Anton Žitnik iz Čušperka je dne 2. marca v gostilni pri Koprivcu na Grosupljem govoril, da je hotel dr. Žerjav, »cestno kaso oravbati«. Po stari navadi se je »seveda« sedaj ta klerikalni junak zagovarjal s pijanostjo, češ, da sploh ni vedel, kaj govori. Obsojen je bil na tisoč kron globe, ali 14 dni zapora. Zanimivo je, da je odklonil poravnavo v korist »Jugoslovenske Matic«. Podobna kazen je doletela tudi kočijaža Josipa Simončiča, ki je govoril, da je dr. Žerjav prigoljufal pet milijonov, ker je nekemu židu podpisal izvoznice. Tudi ta možakar se je zagovarjal s pijanostjo, vendar pa je bil vsaj toliko pošten, da je svoje dejanje obžaloval in se zavezal, da plača 300 K za »Jugoslovensko Matico«.

Za mariborske otroke. Dar ameriškanske misije. Za 1400 otrok. Amerikanska misija je ponudila potom soc. oskrbe mestu Maribor živil za 1400 otrok, tako da bi vsak od teh otrok dobil enkrat na dan kakao s kruhom oz. mlečen riž. Mariborska občina je ta dar odklonila, češ da bi mogla živila deliti samo surova. Amerikanska misija pa zahteva, da se dele gorka jedila. Zato se je soc. oskrba obrnila na tukajšnje deško zavetišče, ki je vzelo to akcijo s pomočjo učiteljstva in članic »Mar. žen. društva« v svoje roke. Otroci bodo razdeljeni na šole, kjer se bodo pripravile kuhinje. V poštev pridejo oni revni otroci, ki nimajo doma zadostne hrane. Teh je v Mariboru mnogo več, nego 1400, za sedaj pa se bo morala akcija omejiti na to število. Ker pa je za pravo kuhinjo, za kurivo in za druge stroške treba denarja, je včeraj sklenil odbor, da priredi v ta namen cvetlični dan na vnebohod prih. četrtek. Treba je ok. 20.000 K da bomo mogli dati mariborskim otrokom vsak dan topel priboljšek iz ameriških darov. Upamo, da bo naše občinstvo razumelo velik pomen te človekoljubne akcije in bo radevolje prispevalo, da se ti amer. darovi po predpisih razdelijo naši šolski mladini.

Sladkor. Odsek za prehrano nam javlja, da si morajo veletrgovci od sedaj naprej sladkor iz inozemstva sami naročati, pri čemer jim morajo politične oblasti iti na roko.

Trgovski gremij.

Trgovci in obrtniki udeležite se zanesljivo jutrajšnega zborovanja zaradi trgovske in obrtn. zbornice ob 19. uri v Gambrinovi dvorani. Trgovski gremij v Mariboru.

Iz Ormoža. Naš kaplan je tudi izvrsten strateg, kar je posebno dobro pokazal na naprednih gostijah, kjer je vedno skrbno sondiral teren ter pretuhtal, kako bi dobil največ in najboljše. Opolnoči je izrabil še zadnjo minuto za steklenico »jeruzalemca«, čeprav je vso skrb, da ne prelomi svojih predpisov le hlinil. Toda mi mu tega ne zamerimo, saj fant hoče tudi na nek način udeležiti svoje fantovstvo. Da si je ravno izbral to smer, komu to mar. Da pa je poročal v »Straži« o JDS shodu v Ormožu, da jih je bilo samo 42 po njegovem odhodu ostalo, nič več in nič manj, niti pol človeka ne, tega njegovemu strategičnemu očesu ne moremo odpustiti, ko vendar zna tako dobro prešteti vse dobro in milo. Ne moremo mu tudi odpustiti, da nam je delal hrup in ropot — po »Straži« — do 10. ure, ko je vendar njegov hrup trajal samo tako dolgo, dokler ni videl skrbno iztegnjene desnice, ki ga je hotela za uho, kakor neporednega šolarčka potegniti iz družbe, v katero je tako nerodno zašel. Gospod kaplan, laž v stran! To mora v prvi vrsti veljati za Vas, ko vendar učite — ne laži. Pripoznati bi moral, da ste se zmotil za celo poldrugo uro in da Vas je spremljala na dvorišče le črda najsvetejših, a ne najzvestejših, ker so vsi ti skoraj prišli po Vašem farizejskem nastopu na cesti zopet poslušat na toli zanikerni JDS shod. Obnašal ste se, kakor se kaplan, ki hoče otroke vzgajati, ne sme obnašati, in marsikateremu so se odprle oči. Drugokrat se pa pri poročilih v »Stražo« držite katekizma ter upoštevajte, da je tudi laž greh.

Razne vesti.

Ženitne ponudbe v Nemčiji. Po vsem evropskem časopisju se množe ženitne ponudbe, najbolj pa v Nemčiji, kjer so bili razni listi ob novem letu jako bogati na ženitnih ponudbah. En list jih je imel v eni sami številki 500. Dobro bi bilo doznati, koliko bo zakonov iz teh ženitnih ponudb.

Divji konji. V južnozpadnem delu Združenih držav na veliki ameriški pustini, (znaten del te pokrajine je določen za bodoče poljedelstvo) se pasejo cele črede divjih konj. Ta konj, imenovan mustang, je tako plah, da ga je težko ujeti.

Dvojni učinek. Ob priliki razmotrivanja vprašanja, da-li je godba higijenična, je prinesel list »Daily News« naslednjo anekdoto:

Neki zdravnik je imel pacienta, ki je slabo slišal, in se je bilo bati, da bo popolnoma oglušel. Zato mu je zdravnik nasetoval: »Pojdite v operno gledališče in sedite v prvo vrsto, pa boste ozdraveli!« Šla sta skupaj. Po drugem dejanju je pacient proti zdravniku veselo vskliknil: »Slišal sem izborni vse!« Toda odgovora ni dobil od zdravnika, ker je namreč ta od godbe — oglušel.

Takih ne potrebujemo. O priliki nabornikov v neki vasi blizu Zagreba je bil neki krepak in plečat nabornik spoznan za sposobnega. Zapiši sposoben! reče polkovnik naredniku pisarju. Nabornik se je med tem oblačil in zagodrnjal: Pišite, kar hočete, služil vam tako ne bom! Kaj praviš? vpraša polkovnik. Nič! Kako nič! Pojdi sem! Kaj si rekel? Nič! odgovori rezko nabornik. Rekel sem: Pišite, kar hočete, služil vam tako ne bom! Ne boš? Dobro! reče polkovnik in se obrne proti naredniku pisarju: Izbršite ga! Ker noče, ga ne potrebujemo. Takih vojakov jugoslovenska vojska ne potrebuje. Izbršite ga! Ti pa, nabornik, izgubi se mi izpred oči! Rekrut se nekoliko zamisli, postoji in nato osramočen zamrmra: Prosim, gospod polkovnik, jaz nisem tako mislil, kakor sem rekel.

Najvišje mesto sveta je mesto Corro de Pasco v Boliviji (Južna Amerika). To mesto leži 4350 metrov nad morjem in ima 13.000 prebivalcev. Najvišje mesto v Evropi je švicarsko mesto Gini v kantonu Graubünden (2131 m). Glavno mesto Mexike pa leži 2300 m visoko in ima 300.000 prebivalcev.

Slov. mestno gledališče.

Repertoar tekočega tedna:

V soboto 8.: »Školjka«. Ab. A—40.
V nedeljo 9.: Popoldne ljudska predstava »Divji lovec«. Zvečer »Španska muha«. Izven abon.
V ponedeljek 10.: »Mam'zelje Nitouche«. Abon. A—40.
V torek 11.: »Hasanaginica«. Ljudska predstava ob znižanih cenah, Zadnja uprizoritev.
V četrtek 13.: »V dolini«. Ab. A—41.
Opozarjamo sl. občinstvo, da se vrši prihodnji teden izjemoma predstava na ponedeljek.

Zadnje vesti.

Madžarska mirovna pogodba.

LDU Versailles, 5. maja. (Havas). V sredo je izročil polkovnik Henry madžarski delegaciji odgovor Vrhovnega sveta na mirovne protipredloge. Po Millerandu podpisano spremno pismo izraža nado, da bo Madžarska v bodočnosti država reda in miru, povdarja pa sokrivdo Madžarske na izbruhu svetovne vojne ter na imperialistični politiki bivše dvojne monarhije. Aliiranci in asociiranci ne morejo dovoliti plebiscita za odstopljene dežele. Sklenile so, da se že določene meje ne smejo niti najmanje spremeniti, ker bi vsaka taka sprememba imela težje posledice nego bi bile one, na katere opozarjajo madžarski protipredlogi. Etniške razmere so na Ogrskem take, da je nemogoče spraviti v sklad narodnostne meje z državnimi. Antantne države so prepričane, da bi plebiscit ne privedel do drugega rezultata nego je oni, do katerega se je prišlo potom dosedanjih pro- učevanj. Mejna komisija pa bo imela možnost poročati Zvezi narodov o slučajih, ki bi ne odgovarjali pravici. Spremno pismo povdarja končno, da bi bil čas, da Madžarska izpolni svoje obveznosti, ker lahko računa, da bo potem sprejeta tudi v Zvezo narodov. Madžarska delegacija je dobila rok 10 dni, tekom katerega mora končno veljavno podpisati predloženo mirovno pogodbo.

DKU Pariz, 6. maja. (Havas). Odgovor Vrhovnega sveta madžarski mirovni delegaciji sestoji iz spremnega pisma, odgovora na madžarske protipredloge ter iz končno veljavne mirovne pogodbe, katero morajo podpisati madžarski opolnomočenci. V spremnem pismu je objasnjeno, da v centralni Evropi ni mogoče določiti državnih mej strogo po etnografskih. Tudi tisočletna tvorba nima nobene pravice do obstoja, ako nasprotuje pravičnosti. Plebiscit se odklanja. Zavezniki pa dovoljujejo, da sme mejna komisija v malenkostih, če se ji zdi potrebno, predložiti Zvezi narodov popravilo meje tam, kjer bi se to zdelo potrebno. Spremnica opozarja na posebne težkoče glede Rutenije (Podkarpat-ske Rusije). Zavezniki izražajo mnenje, da zagotavlja s Čehoslovaško sklenjena pogodba prosto izražanje želj rutenskega ljudstva. Nadalje sledi v drugem delu odgovor na posamezne od madžarske delegacije predložene protipredloge.

Scialoja pride v Beograd.

DKU Berlin, 7. maja. Po poročilih listov se poda italijanski zunanji minister Scialoja tekom prihodnjega tedna v Beograd.

Velikanska nesreča na Črnem morju.

DKU Amsterdam, 7. maja. Listi prinašajo moskovsko brezžično poročilo, po katerem je utonilo v Črnem morju 14 ladij z ruskimi begunci, ki so bili namenjeni v Malo Azijo.

Francoska železničarska stavka.

DKU Pariz, 6. maja. (Havas) Položaj je, vkljub grožnjam stavkajočih proti onim, ki so ostali na delu, precej ugoden. Poroča se o več slučajih sabotaže. Na neki prog so stavkajoči odvili tračnico, kar je povzročilo, da je vozeči vlak skočil s tira.

DKU Pariz, 7. maja. (Havas) Položaj stavke železničarjev, pristaniških delavcev ter premogokopov se v bistvu ni spremenil. Vlada vztraja na svojem prvotnem stališču, da se z delavstvom tako dolgo ne pogaja, dokler se ne povrne na delo.

Velika goljufija v Splitu.

LDU Split, 6. maja. Neki Italijan, po imenu Napoleon Pagliari, je tukajšnje podružnico ljubljanske kreditne banke s potvorjenim čekom ogoljufal za 150.000 lir.

Mejna komisija v Subotici.

LDU Subotica, 6. maja. Semkaj je dospela komisija radi določitve demarkacijske črte. V komisiji so po en jugoslovanski, angleški in madžarski častnik.

Bissolatti umrl.

DKU Berlin, 7. maja. »Vossische Zeitung« poroča iz Curiha, da je včeraj popoldan umrl v Rimu bivši italijanski ministar Bissolatti. (Bissolatti je bil svojčas za sporazum z našo državo. Op. ur.)

Samomor komunista Velića

LDU Subotica, 6. maja. Včeraj je v tukajšnjem zaporu komunist Josip Velić iz-

vršil samomor. Skočil je iz tretjega nadstropja na dvorišče ter ostal na mestu mrtev. Velić je bil eden voditeljev upora v Subotici.

Dr. Ante Biankini v Beogradu.

LDU Split, 6. maja. Dr. Ante Biankini je odpotoval v Beograd. Odtam se kmalu povrne v Chicago.

Nov španski kabinet.

DKU Madrid, 5. maja. Dato je sestavil novo vlado. Predsedstvo prevzame Dato, notranje posle Pergamin, zunanje pa Marquis de Lema.

Ekspresni vlak Dunaj—Trst.

LDU Dunaj, 6. maja. Obratno ravnateljstvo južne železnice poroča, da bo ekspresni vlak Dunaj—Trst—Zagreb—Beograd, ki se kuri s prekomorskim premogom, odslej v obeh smereh vozil po trikrat na teden, in sicer z Dunaja, juž. kol. ob 7:20 uri vsak ponedeljek, sredo in petek in prihajal bo na Dunaj, juž. kol. ob 22. uri vsak torek, četrtek in soboto.

Rusi se pripravljajo.

Berlin, 6. maja. (Izvirno.) Po semkaj došlih brezžičnih poročilih iz Moskve, pripravlja ruska sovjetska vlada močan odpor proti Poljski. Trockij je izdal proglas na ves ruski narod, kjer ga pozivlja, da z vsemi razpoložljivimi močmi priskoči na pomoč, da se obrezuspeši imperijalistično pohlepno Poljske ter za njo stoječe antante. Formirajo se nove prostovoljske legije, ki odidejo v kratkem na bojišče. Na poljsko fronto bodo premešeni tudi deli južne armade, ker je s kapitulacijo Denikinove in kubanske armade položaj na jugu precej olajšan, ter ne potrebuje več tako močne vojske. Pričakuje se, da bo stala nasproti Poljakom v kratkem velika in dobro organizirana in opremljena vojska. Vrhovno poveljstvo nad to vojsko prevzame nek znamenit ruski general. Trockij je izjavil napram nekemu poročevalcu, da poljska ofenziva sovjetski vladi ne dela nikakega strahu. Borba s Poljaki bo zadnji obračun s sovražniki velike socijalistične Rusije.

Dementirane grške vesti.

LDU Beograd, 5. maja. (Uradno.) Vesti grških listov o nameravanem sporazumu med Srbijo in Bolgarijo v svrhu oviranja grške su- premacije na Balkanu so popolnoma neresnične, ker je izključena na Balkanu vsaka supremacija.

Borzno poročilo.

LDU Zagreb, 5. maja. (Borza). Devize: Berlin 285—245, Italija 735—750, Praga 258—260, Švica 3100—3150, Dunaj 70 60—71. Valute: dolarji 13.400—13.700, avstrijske krone 68, bolgarski levi (žigosani) 200, carski rublji 200—202, čehoslovaške krone 238—245, francoski franki 1000, napoleonidori 570, nemške marke 278—280, romunski lei 265—270, švi- carski franki 3000, italijanske lire 700, turške lire (1 komad v zlatu) 610.

Izdaja: Tiskovna zadruga Maribor.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna d. d.«

I. splošno uradniško društvo.

V petek ob 19. (7.) uri zvečer v
družbenem lokalu, Sodna ulica 32

odborova seja.

Dospel danes! Dospel danes!

Največji film kinoindustrije!

Lov za srečo

v 6 dejanjih

za videti samo v

I. Maribor. bioskopu!**Mala oznanila.**

Pridnega učenca sprejme Anton Sajko,
krojaški mojster, Franko-
panska (Franc Jožefova) cesta št. 10.

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam,
da sem prevzel s 15. aprilom 1920

gostilno „Pri zlati hruški“

v Frankopanski ulici (prej Franz Josefstrasse)
štef. 2.

Postregel bom s pristnimi vini, vedno sve-
žim pivom, ter toplimi in mrzlimi jedili.

Lepo kegljišče!

Krasen solnčen gostilniški vrt!

Za obilen obisk se priporoča uljudno udani

Vincenc Planinc
gostilničar.

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom

130 **Sodnijska ulica 17**

➡ priporoča se občinstvu. ➡

Kam greste, očka?

Imam dve hčerki potrebni mo-
žitve, zato grem v upravnštvo

Mariborskega delavca

da objavim ženitno ponudbo,
kajti na ta način jih najprej
:-: omožim! :-:

Carrara marmor-ja

prvovrstnega je došlo več vagonov. — Raznovrstna naročila
nagrobni spomenikov, plošč za pohištvo i. t. d. sprejema

Kamnoseška družba Celje.

5-2

Mariborska tiskarna

d. d.

(lastnica tiskarn Kralik in Rabič)

priporoča

vsakovrstne tiskovine, vizitnice, pro-
grame, lepake, letake, vabila itd. itd.

Kljub jako zvišanim cenam pri delavskih mezdah,
se cene za izdelke niso razmeroma tako zvišale.